

[Landbrugsministeren.]

af problemerne i forbindelse med generationsskiftet i landbruget.

Da der efter ændringen i 1971 ikke har været særlige problemer med hensyn til lovens virkning og administration, foreslås lovens revision udsat i 1 år.

Jeg tillader mig at anbefale lovforslaget til tingets velvillige behandling.

Undervisningsministeren (Knud Heinesen): Jeg tillader mig herved for det høje ting at fremsætte forslag til lov om uddannelse af maskinister og maskinmestre.

Den nuværende uddannelse af maskinister og maskinmestre er fastlagt i lov nr. 210 af 7. juni 1958 om eksaminer for skibsmaskinmestre m. m.

Efter loven af 1958 er uddannelserne opdelt i maskinistuddannelsen, maskinmesteruddannelsen og uddannelsen til udvidet maskinmestereksamen, idet det i loven nøje er fastsat, hvilke fag der skal undervises i inden for de nævnte uddannelser.

Siden loven af 1958 blev vedtaget, er der sket en betydelig teknisk udvikling såvel i skibene som i tekniske installationer på landjorden. Denne tekniske udvikling omfatter dels indførelse af avanceret elektronisk udstyr, dels opførelse af anlæg og bygning af skibe, hvis størrelse og udstyr ikke kendtes for blot få år siden. Endvidere er der stillet stærkt øgede krav til besætningernes og skibenes sikkerhed.

Denne udvikling samt den kendsgerning, at det i en årrække har været vanskeligt at tilfredsstille kravene til og behovet for kvalificerede maskinofficerer, var baggrunden for, at der i 1967 blev nedsat et udvalg med den opgave at tage maskinist- og maskinmesteruddannelsen op til overvejelse. I udvalget var bl. a. interesserede arbejdsgiver- og lønmodtagerorganisationer repræsenteret.

Udvalget har foretaget en gennemgang og vurdering af de nuværende uddannelser og har foreslået en trinvis opbygning af de 3 uddannelser samt indførelse af nye fag, bl. a. obligatorisk undervisning i brandbæmpelse, arbejdsledelse m. fl. samt en ændring af de praktiske og teoretiske adgangsbetingelser til uddannelsen.

I loven af 1958 kræves det med hensyn til den praktiske uddannelse, at den, der ønsker at indstille sig til maskinist- eller ma-

skinmestereksamen, skal have arbejdet mindst et år ved maskinarbejde på et godkendt værksted og have bestået svendepøve i maskinarbejderbranchen, idet der dog i lovens § 5, stk. 2, og § 6 er hjemmel til at dispensere.

Det har vist sig, at en meget stor del af de uddannelsessøgende har måttet indhente dispensation for at blive optaget på skolerne, og der er i de sidste år gennemført en forsøgsuddannelse, som nu gennemgås af ca. 1/3 i stedet for lærlinguddannelsen.

I det lovforslag, som jeg hermed fremsætter, er der foreslået en generel hjemmel for ministeren til at fastsætte såvel de teoretiske som de praktiske adgangskrav til maskinmesterskolerne, der må tilpasses både de krav, der stilles til selve uddannelsen, og den udvikling, der gennemføres inden for uddannelserne i øvrigt.

Maskinistuddannelsen og maskinmesteruddannelsen er efter den gældende lov to særskilte uddannelser, og der er ikke en naturlig overgangsmulighed fra den ene uddannelse til den anden. Dertil kommer, at der har vist sig behov for en anden fagsammensætning end den, der er fastsat i den gældende lov.

Den nu foreslåede ordning vil betyde, at elever, der har gennemgået maskinistuddannelsen, kan tage arbejde i erhvervet i stillinger, som denne uddannelse giver adgang til, eller kan fortsætte i maskinmesteruddannelsen. Maskinistuddannelsen bliver herefter en 1. del af den samlede maskinist- og maskinmesteruddannelse.

Uddannelsestiden til maskinisteksamen er beregnet til 1/2 år, og herefter vil det normalt vare 1 1/2 år at gennemgå maskinmesteruddannelsen. Uddannelsestiden til udvidet maskinmestereksamen vil som hidtil blive 1 år.

Den nuværende undervisningstid for selve maskinmesteruddannelsen er 1 1/2 år, og den samlede undervisningstid forlænges således efter forslaget med 1/2 år. Da over halvdelen af eleverne imidlertid har bestået maskinisteksamen inden optagelse på maskinmesterskolen og ca. halvdelen har gennemgået 1/2 års aspirantkursus, vil forslaget ikke medføre merudgifter af betydning.

Med disse bemærkninger anbefaler jeg lovforslaget til det høje tings velvillige behandling.